

Glücklich, Julius

O promlčení práva

In: Glücklich, Julius. *Nová redakce zemského zřízení království českého z posledních let před českým povstáním*. Brno: Filozofická fakulta s podporou Ministerstva školství a národní osvěty, 1936, pp. 127-130

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/126546>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

bez vuole druhé strany ho nepouštěti, leč tomu, proč zatčen jest^a aneb zápis na se udělal, dosti učiní.

* *Nezměněn.*

^a *tisk 1564 má leč . . . jest v závorkách.*

^a *V. Budovcem po straně v B: Nestavě se po zatykači po 2 nedělich doleji: zrádnejm zatykáním čest tratí.*

D XXXVI*.

Co se těch^a, kteří po zatčení aneb po zápisu cti a víry učiněným na věži cti a věrou zavázání bývají, dotýče, aby odtud nikterakž z věže dolův nescházeli a vězení toho prázni nebyli, leč by rukou dáním anebo z oust v uši od nejvyššího purkrabě pražského neb místo jeho držícího nebo od toho, komuž by purkrabě na místě svým úřad poručil, propuštěn neb propuštěni byli, anebo jim ke dskám neb k soudu, kdyby svou při měl (a jinak nic), jíti dopuštěno bylo. A jestliže by jináč kdo z věže sšel anebo z toho vězení bez vuole purkrabí a úřadu aneb věritele svého vyšel, že takový do Daliborky vzat a tam držán býti má dotud, dokudž by tomu, proč jest zatčen aneb zavázán, dosti neučinil

Než kteříž by pro židy seděli^b, ti budou moci choditi v domu úřadu nejvyššího purkrabě pražského až po vrata. Však kteří na věži seděti budou, z těch jeden den jeden a druhý den druhý a tak pořádkem pro jídlo a pití budou moci do hradu a do domu v hradě odjíti a zase hned (vezmouce sobě jídlo a pití) na věž jíti. A nebyl-li by než toliko sám jeden na věži, tehdy každého dne pro jídlo a pití bude moci do hradu a do domu v hradě scházeti, a vezma sobě jídlo i pití, zase hned má na věž jíti, z hradu ven nevycházeje.

* *Nezměněn.*

^a *V. Budovcem po straně v B: z vězení jak se choditi nemá.*

^b *V. Budovcem po straně v B: pro židy sedící.*

O promlčení práva^a.

D XXXVII.

Kterýkoli^a člověk^a drží dědictví některé nebo zboží, kteréžkoli v království českém v pokojném držení za krále Václava slavné paměti, též nyní i potom za tři léta a osmnácte neděli bez nároku,

že toho požití má. Neb jest to i prvé za právo bylo a to od té chvíle, jako se jest soud počal za krále J. Mti., krále Ladislava českého.

^a *U rukou a po straně*: Item D 10.

a Páni na plném soudu a Jiří z Kunstátu a z Poděbrad, gubernátor a nejvyšší hofmistr království českého slovem královským a na králově místě potaz panský vynesl, že *přeškrtnuto v B z tisku 1564.*

^α *V. Budovcem poznamenáno v B po straně*: 18.

D XXXVIII*.

Léta Božího tisícého čtyřstého padesátého sedmého v pondělí po svatém Jeronýmu¹ najjasnější kníže a pán, pan Ladislav, uherský, český etc. král, vedlé nálezu svrchu dotčeného také dává všem odúmrtem moc, kteréž nejsou vyprošeny^a do vyjití tři let a osmnácti neděl, což by na J. Mt. připadlo spravedlivě. A kdož by takové dědiny držal tři léta a osmnácte nedělí bez nářku ode dne soudu osazení za J. Mti., že toho má požití též jako jiných dědin, kteréž by nebyly nařikány, jakož nález^a panský plnějí to v sobě drží, a že J. Mt. takových zboží a dědin již za odúmrt dávati nechce a nemíní. A to J. Mt. učinil k prosbě a žádosti panův a zeman, kteří jsou se v tu chvíli k tomu soudu zemskému sjeli. Poslové ke deskám byli jsou: Jindřich z Michalovic, nejvyšší komorník království českého, Zbyněk Zajíc z Hazmburku a Jindřich z Stráže, vypravující nadepsané věci od pána krále, jsouce na to zvláště vyslaní.

* *Nezměněn.*

^a *nález tisk 1564.*

¹ *3. října.*

^α *všem . . . vyprošeny v B podtrženo V. Budovcem a připsáno po straně*:
[O]d oumrťi své (!) také (!) krále promlčuje.

D XXXIX*.

Na sněmu obecním, léta tisícého pětistého čtyřicátého prvního v pondělí po sv. panně Barboře o vyzdvižení desk učiněným¹, jest zřízeno: Kdož jest které dědictví před shořením desk zemských tři léta a osmnácte nedělí pořád zběhlých pokojně bez nařikání vydržal, ten každý aby při tom zuostaven byl.

* *Nezměněn.*

¹ *5. prosince. Viz Sněmy české I, str. 524.*

D XL*.

Když by^a pro ránu Boží v mor aneb pro války právo nešlo a tudy právo staveno bylo, že by lidé ho užiti nemohli, že tím zastavením let projiti ke škodě býti žádnému nemá.

* *Nezměněn.*

a V. *Budovcem po straně v B: pestis et bellum non impediunt] praescription[em].*

D XLI*.

Kdož by kolivěk statek sirotčí (nemaje k němu práva) dskami zapsal aneb jej jinak odcizil, a potom sirotek přijde k letům spravedlivým dvacíti, že by odporu tomu zápisu dskami nevložil anebo byl-li by statek jinak odcizen, právem toho nehleděl ve třech letech a osmnácti nedělích, že své právo promlčí.

* *Nezměněn.*

D XLII*.

Kteráz by koli duchovenství nebo mistři a kollegiati měli platy komorní nebo vsi a jiné statky sobě (s povolením krále J. Mti.) od kohožkoli nadané a v nich že by byly pokuty a jich neužívali, až by léta zemská prošla, že takové věci a statky nadané jakéžkoli^a, promlčeti se nemají, by jich pak i v držení nebyli. Než což by sobě sami koupili k těm záduším a k kollejím za své peníze, taková zboží a platové komorní, když by svých pokut neužívali, též se jako jiné dědictví (když by léta zemská prošla) promlčí.

* *Nezměněn.*

^a *Tak zříz. zems. z r. 1549, viz J. a H. Jireček, l. c. str. 214; nadané, jakžkoli tisk 1564.*

D XLIII*.

Kdož drží věnním právem nebo zástavou věnnou kterékoli dědictví, že proti dědici a nápadníku těch dědin nikdá se vajplata nepromlčí.

* *Nezměněn.*

D XLIII*.

Kdož by koli, an jeho zpráva přišla a pro tu nezprávu nevedl by práva do tří let a osmnácti neděl, tehdy tu zprávu promlčí. Než když by kdo komu dal úmluvu pro nezprávu, tehdy ten hned

také tomu, má-li zpráveci, má také úmluvu dáti. A tak, jakž naň vedou pro nezprávu, má na zprávce svého se vésti, nedada letuom projíti.

* *Nezměněn.*

D XLV*.

Jestliže by bratr nedilný prodal co komu, též strajc nedilný neb jakýžkoli společník, tehdy má bratr bratra, strajc strajce, společník společníka od úřadu desk zemských listem obeslati, aby k tomu vkladu přijel. Pakli by nepřijel, bratr druhý nebo strajc nebo společník a jsa v zemi a maje léta, neodepřel by tomu trhu do tří let a osmnácti nedělí, až by léta zemská prošla, již se po projití těch let nebude moci navracovati na to dědictví, co bratr neb strajc neb společník jeho prodal. Pakli by v zemi nebyl, tehdy jemu to ke škodě nemá býti. A přijeda do země maje léta, neodepřel-li by tomu trhu a zápisu ve třech letech a osmnácti nedělích, též to dědictví promlčí.

* *Nezměněn.*

D XLVI*.

Když by která panna byla v cizí moci a měla jaké právo k čemu dskami anebo jinak, že svého práva nepromlčí.

* *Nezměněn.*

D XLVII*.

Jestliže^a by lidé poddaní jaké grunty držíce, žádných jistot na ně neměli, takoví vydržením let těch gruntuov proti panuom týchž gruntuov toho užiti nemají. Než kteří by lidé poddaní to jakýmikoli puovody dostatečně pokázati mohli, že s volí vrchního pána, číž by to grunty byly, buď pod plat neb jinak jsou koupeni, ti toho užiti mají.

* *Nezměněn.*

^a *V B poznamenáno V. Budovcem po straně: Poddaní privilejými a ne lety se zastávati mají.*

O obhajování řádu^a a práva^z.

D XLVIII*.

Čhtěl-li by kdo moci vtáhnouti anebo že by vtrhl do koruny české, čhtě tudy království obdržeti, proti tomu abychom